

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 64 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Novembra 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7471

Savska Banka A. D., Beograd.

Uređaj za točenje, pretakanje i mešanje mleka u zatvorenim i plombiranim kantama.

Prijava od 25. oktobra 1929.

Važi od 1. aprila 1930.

Ne samo u stručnoj literaturi, kao medicinskim časopisima, opšlinskim novinama i dr., nego i u široj javnosti u štampi, pretresano je pitanje kakvoće mleka. To je potpuno razumljivo kad se zna, da je mleko jedan od najvažnijih objekata ishrane. Osim za ishranu dece i bolesnika mleko kao pogotovo isključiva hrana igra najglavniju ulogu.

Stoga je težnja svih nas, da se svim mogućim sredstvima postigne, da mleko bude zdravo i da se spreče zloupotrebe prodavaca mleka, da u mleko ne sipaju vodu i da manipulacijom u prodaji istoga ne zaraze mleko i na taj način šire bolesti.

Pitanje zdravlja narodnog iziskuje dakle, da se prodaja mleka stavi pod najstrožiju kontrolu, kako bi se sprečile moguće zloupotrebe u prodaji mleka, te da se mleko ne zarazi i da se u njega ne može sipati voda.

Ta kontrola treba da bude tako vidljiva, da se svaki kupac može nesumnjivo uveriti: da prodavac mleka nije mogao od momenta, kada je mleko pregledano, pa do momenta kupovine, kante od mleka olvarati niti u njih vodu sipati. Na taj način garantovao bi se kvalitet mleka.

Prema današnjem sistemu kontrolisanja mleka, mleko se može posle takve kontrole ne samo razblažiti vodom, nego i zaraziti. Zaraza se lako unosi u mleko, kad se zna: 1) da prodavci mleko prelivaju iz većih kanti (od 20—30 litara) u manje (od

3—5 litara) pomoću cimenti, koje uvlače u velike kante. To prelivanje mleka prodavci obično čine na ulici, te tako prašina ulazi u mleko. Pored toga cimente su uvek na kolima otkrivene, te su već zagađene uličnom prašinom: 2) sam prodavac za vreme vožnje isprlja ruke i rukave, te sa istih ulazi prljavština u velike kante, čim on iz istih uzima mleko uvlačeći u njih rukom cimentu, da mleko zahvati; 3) sam prodavac mleka za vreme vožnje mleka često je prinuđen, da svaki put po 5—6 puta prelijeva mleko iz jedne velike u drugu veliku kantu radi mešanja pavlake, koja se skuplja na površini mleka, kojom se prilikom također ulična prašina unosi u mleko i na taj se način mleko može zaraziti.

Sve to ponavlja se i kod raznosaa mleka po kućama, samo sa drugim varijacijama.

Napred navedeni razlozi iziskuju potrebu, da kante za prenošenje mleka, posle izvršene kontrole u pogledu kvaliteta mleka, budu stalno zatvorene i plombirane od strane kontrolnih organa, a tako udešene, da ne smelaju potrebnoj manipulaciji sa kantama mleka, i da u isto vreme spreče mogućnost, da se u te kante može sipati voda ili što drugo, kao i da se spreči mogućnost, da mleko iz kanti dođe u dodir sa spoljnim vazduhom, ma kakvim bilo predmetom, rukom ili rukavom.

To je postignuto uređajem, koji je predmet ovog pronalaska, pomoću kojeg se

kontrola mleka može izvesti na potpuno siguran način, da se spreči svaki pokušaj razblaživanja mleka ili zaraza isloga.

Taj se uređaj može vrlo lako da namesti na svaku već postojeću kantu za mleko, bilo da je ona velika ili mala. Isti se sastoji iz tri različita dela. Prvi deo je crpka, koja se montira na velikoj kanti od 25—30 i više litara. Pomoću te crpke prelijeva se mleko iz velikih kanti, koje se nalaze na kolima, u manje (pomoćne) kante, a u isto vreme pomoću te crpke meša se i pavlaka, koja se podiže na vrh mleka u velikim kantama. Drugi deo je sisak (i za velike i za male kante) sa loptastim zatvaračem, koji dozvoljava samo izlivanje mleka iz kanti, ali koji sprečava sipanje ma kakve tečnosti u kante. Treći deo cev-primalac mleka namešta se na malim pomoćnim kantama od 3—3 litara. Kroz ovaj primalac može se prelijevati mleko iz velikih u male kante samo pomoću crpke, montirane na velikoj kanti.

Zatim se vrši plombiranje plombom, koja je predmet zasebne prijave podnesene 25. oktobra 1929. pod brojem 13377.

Ova plomba, koja prolazi kroz poklopac i ostale delove kanti sprečava njihovo bespravno otvaranje i skidanje. Bez ove plombe svi delovi su pokretni i daju se lako skinuti za vreme od jednog minuta do minut i po radi potrebnog pranja i ispiranja kanti. Ta plomba udešena je tako, da se ne može nikako drukčije skinuti, dok se ne iseče i služi samo za jedamput, a zatvara se naročitim klještim sa žigom kontrolnih organa i svakodnevno sa odgovarajućim datumom, te zato ne može biti lako i jeftino falsifikovana.

Na priloženom je nacrtu predstavljen predmet pronalaska.

Sl. 1 i 2 predstavljaju velike kante u prednjem i bočnom izgledu, snabdevene priborom.

Sl. 3 je izgled male kante za raznošenje po kućama, snabdevene priborom.

Sl. 4 je podužni presek sprave, na koju ističe mleko, a koja se upotrebljava i na velikim i na malim kantama.

Sa 1 su obeležene kante, sa 2 poklopci istih, koji se otvaraju na šarke 3. I velike i male kante snabdevene su spravom za točenje, koja se sastoji iz cevi 4, utvrđene u grlić 5, pritrvrđena na gornjem delu kante. Cev 4 je na gornjem kraju zatvorena skidljivim poklopcem 6. Na poklopcu 6, grliću 5 i na poklopcu 2 kante 1 nalaze se ušice 7, kroz koje se provlači pomenuta plomba, da se spreči otvaranje kante.

Od cevi 4 odvaja se cev 8, na koju ističe mleko kante 1, kad se nagne i kad se loptasti zatvarač 9 otkotrlja u položaj obe-

ležen tačkastim linijama na sl. 4. Loptasti zatvarač 9 se nalazi u cevi 4 i ima ležište u dnu iste cevi 4 ili na grliću 5 i zatvara ga tako, da se na cev 8 ne može ništa sipati u kantu. Sigurnosti radi u cevi 8 predviđena je rešetka, s kojom se sprečava eventualno diranje u loptasti zatvarač 9. Pomenuta rešetka nije na nacrtu predstavljena. Loptasti zatvarač 9 može biti ili od tvrde gume ili od metala.

Male kante za raznošenje mleka po kućama imaju cev-primalac 10 na gornjem kraju kante. Cev 8 sprave za točenje na velikim kantama je tako dimenzionirana, da može da se uvuče u cev primalac 10 na maloj kanti, te se na taj način može da stvori veza između velike i male kante. Pošto se izvrši ta veza, onda se naročitom crpkom, predviđenoj na velikoj kanti iz iste crpi mleko i ono ide iz crpke na cev 11 u grlić 5. U cevi 11 predviđen je ventil (koji na nacrtu nije predstavljen), koji propušta mleko samo na više t. j., kada se klip crpke gura na dole. Pošto dolazeći mlaz mleka ukloni ispred sebe loptasti zatvarač 9, to jedan deo mlaza mleka ide u cev 8, a iz nje u cev 10 na maloj kanti, i na taj se način mala kanta puni, i u isto vreme se drugi deo mlaza mleka, koji je došao na cev 11 sliva u veliku kantu natrag, čime se vrši mešanje mleka, te je isto stalne gustoće.

Crpka je pritrvrđena spolja na kanti i može biti razne konstrukcije. Kad se izvuče na više klip crpke, onda mleko poteče u cev 12 i otvara ventil, koji se nalazi u lopti 13 ispod crpke i prodire u prostor ispod klipa, koji ispunjava potpuno. Kad gurnemo klip na niže, onda mleko zatvara ventil u lopti 13 i odlazi u cev 11, otvara ventil u istoj i odlazi u grlić 5, iz koga pak ide svo mleko natrag u kantu, ako se ma na koji način zatvori cev 8, a ako je ista otvorena, onda jedan deo mlaza mleka iz cevi 11 odiže loptasti zatvarač 9 i izilazi na cev 8, a drugi deo mlaza ide natrag u kantu t. j. vrši se istovremeno i otakanje i mešanje mleka.

Na priloženom nacrtu predstavljen je samo jedan oblik izvođenja predmeta pronalaska, ali se isti može izvesti na više načina, a da se od bitnosti pronalaska ne udalji.

Najzad treba naglasiti, da se opisani uređaji mogu montirati na svakoj kanti, te je moguće sve kante preobraziti, da odgovaraju ovom pronalasku.

Patentni zahtevi:

1. Uređaj za točenje, pretakanje i mešanje mleka, u zatvorenim i plombiranim kantama, naznačen time, da se sastoji od sis-

ka za točenje, na koji se mleko ili t. sl. može samo izlirati.

2. Uređaj po 1 zahtevu, naznačen time, da se sisak sastoji od cevi (4), zatvorene poklopcem (6), u kojoj je predviđen loptasti zatvarač (9), koji se slobodno kreće po pomenutoj cevi (4) i može da otvori ulaz u cev (8) izvedenu kao ogranak cevi (4), na koju cev (8) otiče mleko ili t. sl.

3. Uređaj po zahtevima 1 i 2, naznačen time, da je cev (8) snabdevena rešetkom na proizvoljnom mestu.

4. Uređaj po zahtevima 1, 2 i 3, naznačen time, da se dalje sastoji od crpke, čiji se prostor ispod klipa dovodi u vezu pomoću cevi (12) sa dnom kante, a pomoću druge cevi (11) sa siskom za točenje i gornjim delom kante.

5. Uređaj po zahtevima 1 do 4, naznačen time, da se u cevi (12) nalazi ventil, koji upušta mleko u crpku, kada se diže klip crpke, a zatvara se, kada se klip spušta.

6. Uređaj po zahtevima 1 do 5, naznačen time, da se u drugoj cevi (11) nalazi ventil, koji propušta mleko na više, kada se klip crpke spušta na niže.

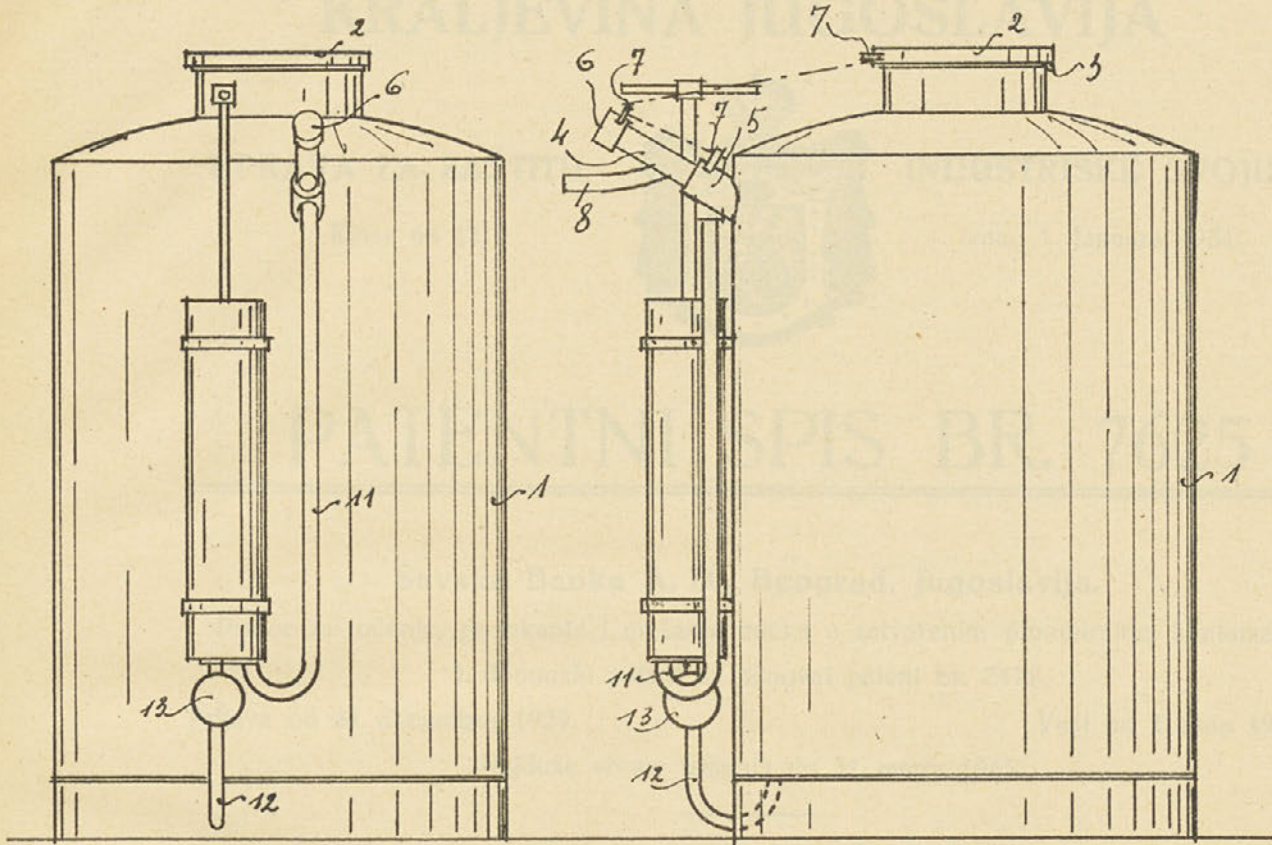
7. Uređaj po zahtevima 1 do 3, naznačen time, da se sastoji još i iz cevi primaoca (10), montirane na kanti, koja se može dovesti u vezu sa cevi (8) siska za točenje, montiranoj na drugoj većoj kanti, snabdevenoj uređajem za točenje, u cilju pretakanja mleka iz veće kante u manju.

Sl. 1.

Sl. 2.

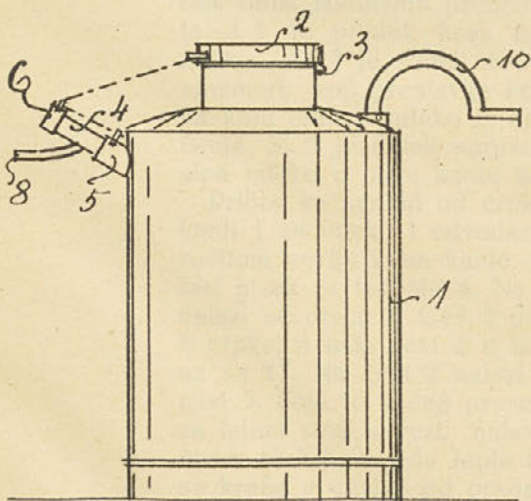
Sl. 3.

Sl. 4.

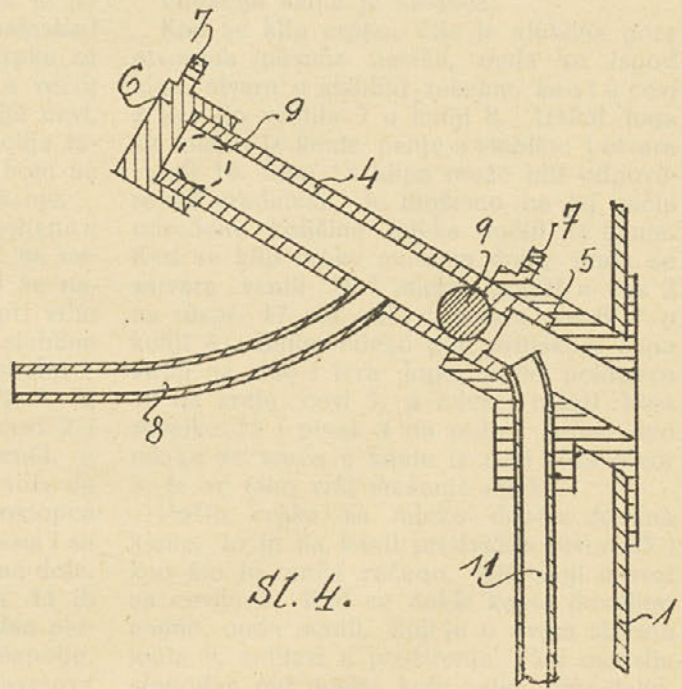

Sl. 1.

Sl. 2.

Sl. 3.

Sl. 4.

